

Vänersborgs kommun
Överförmyndarnämnden

ANSÖKAN OM GOD MAN ELLER FÖRVALTARE

Skicka ansökan till:
Vänersborgs tingsrätt
Box 1070
462 28 Vänersborg

1. ANSÖKAN – se information under A

Ansökan gäller	
☐ God man	☐ Förvaltare
Ansökan gjord av	
☐ Egen ansökan	☐ Make/sambo/barn
☐ Annan nära släkting	☐ God man (avser förvaltarskap)
Om ansökan är gjord av annan än den hjälpbehövande, ange relation:	
Namn	
Adress	Postadress
Tel.nr.	E-post

2. PERSON ANSÖKAN AVSER (den hjälpbehövande)

Namn		Personnummer
Adress	Postnummer	Ort
Vistelseadress (om annan än ovanstående)	Postnummer	Ort
Tel.nr. mobil	Tel.nr. bostad	E-postadress

3. DEN HJÄLPBEHÖVANDES BEHOV – se information under B

☐ Bevaka rätt (t.ex. ansökningar, överklaganden, avtal m.m.)
☐ Förvalta egendom (t.ex. sköta ekonomin och förvalta tillgångar)
☐ Sörja för person (agera intressebevakare i personliga frågor)
<hr/>
☐ Tillfälligt uppdrag (t.ex. försäljning av fastighet/bostadsrätt, bevaka rätt i dödsbo)
Ange vad det tillfälliga uppdraget avser:

4. HÄLSOTILLSTÅND

Ange kortfattat de hälsoskäl och eventuellt diagnos/er som medför behov av hjälp från god man/förvaltare.

5. HJÄLPBEHOV

Beskriv vilka hjälpinsatser som behövs från god man/förvaltare. Beskriv varför behovet inte kan tillgodoses på ett mindre ingripande sätt, exempelvis genom anhöriga, fullmakt eller anhörigbehörighet.

6. EKONOMI

Beskriv övergripande den hjälpbehövandes inkomster och tillgångar.

7. HUR EKONOMIN SKÖTS I NULÄGET

Beskriv kortfattat hur ekonomin sköts i nuläget.

Finns det någon fullmakt utfärdad avseende ekonomin?

Ja   Nej   Vet ej

Om ja, ange vem som har en fullmakt:

8. BOENDESITUATION

Beskriv boendeform, exempelvis eget boende i hus/bostadsrätt/hyresrätt, äldreboende eller gruppbostad. Ange insatser från socialtjänsten, exempelvis hemtjänst.

9. MYNDIGHETSKONTAKTER

Ange kontaktuppgifter till vårdmottagning och namn på behandlande läkare. Ange namn och telefonnummer till socialsekreterare, biståndshandläggare, kontaktperson inom hemtjänsten och andra myndighetspersoner.

10. FÖRVALTARE (fylls i endast om ansökan avser förvaltare – se information under C)

Förvaltarskap är en tvångsåtgärd och förutsätter att den hjälpbehövande är ur stånd att vårda sig eller sin egendom och att han eller hon utsätter sig för fara eller vidtar skadliga rättshandlingar. Beskriv utförligt situationen och ange varför det inte är tillräckligt med god man.

11. LÄKARINTYG – se information under D

Läkarintyg bifogas

 Ja Nej**12. YTTRANDE FRÅN DE NÄRMAST ANHÖRIGA** – se information under E,
samt bilaga 1

Yttrande bifogas

 Ja, fyll i bilaga 1 Nej**13. FÖRSLAG PÅ GOD MAN/FÖRVALTARE** – se information under F,
samt bilaga 2

Förslag bifogas

 Ja, fyll i bilaga 2 – åtagande med tillhörande samtycken Nej – överförmyndarnämnden lämnar förslag på god man/förvaltare**14. SLÄKTBESKRIVNING** – de närmaste släktingarna har ansöknings- och yttranderätt.
Bifogad släktbeskrivning underlättar handläggningen – se bilaga 3.

Släktbeskrivning bifogas

 Ja, fyll i bilaga 3 Nej**15. ARVODE** – se information under G

Den som är god man eller förvaltare har rätt till arvode och kostnadsersättning. Det är överförmyndarnämnden som fattar beslut om dessa ersättningar och som huvudregel är det den hjälpbehövande som får bekosta arvodet och kostnadsersättningen.

 Ja, sökanden har tagit del av informationen**UNDERSKRIFT SÖKANDEN**

Ort	Datum
Namn-teckning	Namnförtydligande

Om annan än den hjälpbehövande är sökande, kan den hjälpbehövande, om han eller hon enligt läkarintyget förstår vad det innebär att få god man eller förvaltare, lämna sitt samtycke nedan. Samtycke är en förutsättning för ett anordnande av godmanskap för den som förstår vad saken gäller.

Jag samtycker till att det anordnas godmanskap förvalterskap, för mig.

Ort	Datum
Namn-teckning	Namnförtydligande

Information A

Vem kan få god man eller förvaltare

Enligt 11 kap. 4 § och 7 § föräldrabalken (FB) kan godmanskaps- och förvaltarskap anordnas för den som på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller liknande förhållande behöver hjälp med att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person. För förvaltarskap gäller därutöver att den enskilde ska vara ur stånd att vårda sig eller sin egendom. Godmanskapskap ska anordnas endast om det behövs, vilket är ett uttryck för principen om minsta ingripande åtgärd. Det innebär att det först ska prövas om hjälpbehovet kan lösas på något mindre ingripande sätt. Att få hjälp av god man är frivilligt för huvudmän som förstår vad saken gäller, och fordrar dennes samtycke. Om huvudmannen inte förstår vad saken gäller fordras istället att det av läkarintyget framgår att denne inte förstår godmanskapskapets innebörd.

Vem kan ansöka

Ansökan får göras av huvudmannen, dennes make eller sambo, samt de närmaste släktingarna. Behörig sökande blir part i ärendet och kan överklaga beslut som tingsrätten tar i frågan. Socialtjänsten och vården kan göra en anmälan till överförmyndarnämnden som då utreder saken och om nämnden kommer fram till att det finns grund för ett anordnande av godmanskapskap eller förvaltarskap lämnar nämnden in en ansökan till tingsrätten.

Information B

Huvudmannens behov

De behov som kan tillgodoses är enligt FB hjälp med att bevaka rätt, förvalta egendom och sörja för person. Det finns inte något som hindrar att godmanskapskapet utformas mer individuellt, vilket exempelvis kan innebära att uppdraget enbart omfattar att sälja fastighet eller bostadsrätt. Det kan också vara så att sörja för person inte ingår i uppdraget. Det är hjälpbehovet som styr omfattningen.

Bevaka rätt

Uppgiften att bevaka rätt innebär att företräda huvudmannen och tillvarata dennes intressen i olika situationer. Det kan gälla ansökningar till myndigheter, exempelvis socialtjänsten eller Försäkringskassan, och att överklaga myndighetsbeslut. Det kan innebära att avveckla bostadsrätt eller fastighet, att bevaka rätt i dödsbo eller att företräda huvudmannen inför fordringsägare eller hyresnämnd eller vid skuldsanering.

Förvalta egendom

Uppgiften att förvalta egendom innebär att sköta huvudmannens vardagliga ekonomi, men också att förvalta dennes tillgångar såsom bankkonton, fonder etc. Om huvudmannen förstår har denne kvar det som kallas rättshandlingsförmåga och det innebär att den gode mannen alltid ska samråda med honom eller henne och inte får fatta beslut som huvudmannen inte samtycker till. När det gäller betalning av räkningar anses huvudmannen dock ha gett sitt samtycke till att god man vidta dessa åtgärder så länge som huvudmannen inte uttryckligen säger nej till hjälpen. Det finns ett gåvoförbud för god man, vilket innebär att han eller hon inte får skänka bort huvudmannens tillgångar, bortsett från det som kallas sedvanliga presenter.

Sörja för person

Uppgiften att sörja för person innebär att den gode mannen ska se till att huvudmannen har ett bra boende och att omvårdnaden fungerar. Den gode mannen ska se till att levnadsvillkoren blir goda. Det kan också handla om att god man ska uppmärksamma eventuella behov av insatser

såsom hemtjänst, ledsagare, kontaktperson etc. God man fungerar som beställare, men ska inte utföra några praktiska sysslor såsom att handla, städa eller följa med till läkare.

Information C

Förvaltare – en ingripande åtgärd

Enligt 11 kap. 7 § FB kan förvaltare anordnas för en person som på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller liknande förhållanden är **ur stånd** att vårda sig eller sin egendom. För att någon ska anses vara ur stånd att vårda sig eller sin egendom förutsätts att denne utsätter sig för **fara eller vidtar skadliga rättshandlingar** eller att det finns en **konkret risk** att denne kommer att utsätta sig för fara eller vidta skadliga rättshandlingar. Det ska heller inte vara tillräckligt att det anordnas godmanskap.

Fram till år 1989 kunde en person omyndigförklaras, då ersattes omyndigförklaringen med möjligheten att anordna förvaltare. Ett förvaltare innebär att huvudmannen förlorar sin rättshandlingsförmåga inom de områden som omfattas av förvaltare, ofta uppgifterna bevaka rätt och förvalta egendom. Det innebär att huvudmannen inte får ingå avtal och inte heller får ha tillgång till sin ekonomi, istället är det förvaltaren som företräder huvudmannen och som har ensam rådighet över ekonomin. Det fordras inte samtycke från huvudmannen för att anordna förvaltare. Huvudmannen får hjälp av ett juridiskt biträde inför den muntliga förhandling som tingsrätten håller i ärenden där huvudmannen inte samtyckt till att få förvaltare.

Vad gäller strikt personliga angelägenheter såsom var man ska bo, vem man umgås med, vilken vård och vilket bistånd man ska ta emot, har förvaltaren inte någon behörighet. I dessa frågor är det huvudmannen själv som beslutar.

Information D

Läkarintyg

Läkarintyg är obligatoriskt i alla ärenden om anordnande av förvaltare och i ärenden om anordnande av godmanskap när huvudmannen inte gett sitt samtycke, vilket endast är aktuellt om denne inte förstår godmanskapets innebörd. I praktiken är ett läkarintyg dock nödvändigt i alla ärenden om anordnande av ställföreträdare (god man eller förvaltare), då det ska vara styrkt att huvudmannen har en sjukdom, en psykisk störning, ett försvagat hälsotillstånd (ålderdom) eller ett liknande förhållande (missbruk) som medför att dennes kognitiva förmågor är nedsatta på ett sätt att det finns ett hjälpbehov. Huvudmannens oförmåga att själv klara att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person ska vara orsakad av de symptom som diagnosen/diagnoserna ger. Ett läkarintyg avseende godmanskap är behovligt även på grund av att den gode mannens behörighet att sköta uppdraget beror på vad huvudmannen förstår. Det finns särskilda blanketter som fastställts av Socialstyrelsen. Läkarna har kunskap om vilka dessa är.

Information E

Yttrande från de närmast anhöriga – bilaga 1

Om det inte är obehovligt ska de närmast anhöriga i form av make/sambo och barn eller, om sådana saknas, föräldrar, få möjlighet att yttra sig vad gäller frågan huruvida det ska anordnas godmanskap eller förvaltare. Detta är särskilt viktigt då huvudmannen inte förstår. För att underlätta och snabba på handläggningen kan anhöriga redan i samband med ansökan om god eller förvaltare lämna sin inställning till att ställföreträdarskap anordnas. För det fall anhörig inte samtycker, är det lämpligt att det bifogas en skrivelse där skälen till detta framgår.

Information F

Förslag på god man/förvaltare – bilaga 2

Om du som huvudman eller annan sökande har förslag på god man/förvaltare, kryssa då i det på ansökningsblanketten och fyll i bilaga 2. Åtagandet ska motsvara de uppdrag som ansökan avser vad gäller delarna bevaka rätt, förvalta egendom och sörja för person.

På blanketten framgår vilka lämplighetskrav som ställs på den som åtar sig uppdraget och vilka kontroller överförmyndarnämnden gör för att säkerställa att den som åtagit sig uppdraget är lämplig.

Huvudmannen ska samtycka till föreslagen ställföreträdare, om han eller hon förstår, och samtycket ska framgå av blanketten. Även de närmast anhöriga – make/sambo och barn, eller om sådana inte finns, föräldrar – ska ges möjlighet att lämna sin inställning till att den som åtar sig uppdraget förordnas som ställföreträdare. För att underlätta och snabba på handläggningen kan anhöriga redan i samband med att någon åtagit sig uppdraget, ge sin inställning till att denne förordnas. Fyll i sådant fall i bilaga 2 under rubriken samtycken.

Information G

Arvode till god man/förvaltare

Ställföreträdaren har rätt till arvode och kostnadsersättning. Det är överförmyndarnämnden som fattar beslut om storleken på dessa ersättningar. Därutöver utgår en kostnad avseende arbetsgivaravgifter. Huvudmannen bekostar arvode och kostnadsersättning helt eller delvis om dennes inkomster under året överstigit 2,65 gånger gällande prisbasbelopp **eller** om dennes tillgångar överstigit 2 gånger gällande prisbasbelopp. Om inte vare sig inkomsterna eller tillgångarna överstiger dessa gränser, betalar kommunen arvodet.

Ett normalarvode för en god man, inklusive kostnadsersättning och arbetsgivaravgifter, för delarna bevaka rätt, förvalta egendom och sörja för person uppgår år 2022 till drygt 13 700 kronor. När ett uppdrag påbörjas utgår ett extrabelopp om 1 000 kronor. Observera att detta endast är en riktlinje och att kostnaden kan vara högre eller lägre beroende på uppdragets svårighetsgrad och vad som ingår i uppdraget.

Bilaga 1 – Samtycke avseende anordnande av godmanskap/förvaltarskap

Ansökan avseende

Namn	Personnummer
------	--------------

Namn	Relation till huvudmannen
☐ samtycker till att det anordnas godmanskap/förvaltarskap i enlighet med ansökan	
☐ samtycker inte till att det anordnas godmanskap/förvaltarskap i enlighet med ansökan	
Namnteckning	

Namn	Relation till huvudmannen
☐ samtycker till att det anordnas godmanskap/förvaltarskap i enlighet med ansökan	
☐ samtycker inte till att det anordnas godmanskap/förvaltarskap i enlighet med ansökan	
Namnteckning	

Namn	Relation till huvudmannen
☐ samtycker till att det anordnas godmanskap/förvaltarskap i enlighet med ansökan	
☐ samtycker inte till att det anordnas godmanskap/förvaltarskap i enlighet med ansökan	
Namnteckning	

Namn	Relation till huvudmannen
☐ samtycker till att det anordnas godmanskap/förvaltarskap i enlighet med ansökan	
☐ samtycker inte till att det anordnas godmanskap/förvaltarskap i enlighet med ansökan	
Namnteckning	

Namn	Relation till huvudmannen
☐ samtycker till att det anordnas godmanskap/förvaltarskap i enlighet med ansökan	
☐ samtycker inte till att det anordnas godmanskap/förvaltarskap i enlighet med ansökan	
Namnteckning	

Namn	Relation till huvudmannen
☐ samtycker till att det anordnas godmanskap/förvaltarskap i enlighet med ansökan	
☐ samtycker inte till att det anordnas godmanskap/förvaltarskap i enlighet med ansökan	
Namnteckning	

Namn	Relation till huvudmannen
☐ samtycker till att det anordnas godmanskap/förvaltarskap i enlighet med ansökan	
☐ samtycker inte till att det anordnas godmanskap/förvaltarskap i enlighet med ansökan	
Namnteckning	

Namn	Relation till huvudmannen
☐ samtycker till att det anordnas godmanskap/förvaltarskap i enlighet med ansökan	
☐ samtycker inte till att det anordnas godmanskap/förvaltarskap i enlighet med ansökan	
Namnteckning	

Namn	Relation till huvudmannen
☐ samtycker till att det anordnas godmanskap/förvaltarskap i enlighet med ansökan	
☐ samtycker inte till att det anordnas godmanskap/förvaltarskap i enlighet med ansökan	
Namnteckning	

Bilaga 2 – Åtagande

Jag åtar mig uppdraget att vara god man förvaltare för

Namn	Personnummer
------	--------------

Åtagande omfattar att bevaka rätt förvalta egendom sörja för person

Har du uppdrag som god man/förvaltare i andra kommuner, ange antalet

Lämplighet: En ställföreträdare ska rättrådig, erfaren och i övrigt lämplig för uppdraget. Överförmyndarnämnden kontrollerar alla ställföreträdare genom att begära utdrag ur belastningsregistret och genom kontroll hos Kronofogden och socialtjänsten. För ställföreträdare folkbokförda i annan kommun, görs därutöver kontroll hos hemkommunens överförmyndare/överförmyndarnämnd avseende förekomst som huvudman i deras register. Ställföreträdare förutsätts läsa det informationsmaterial som överförmyndarnämnden tillhandahåller i den omfattning som behövs för att kunna genomföra uppdraget, samt delta i de informationsträffar nämnden anordnar. Även om en ställföreträdare inte har tystnadsplikt, får denne inte avslöja uppgifter om huvudmannen, utöver vad som fordras för att kunna genomföra uppdraget.

Namn		Personnummer
Adress	Postnummer	Ort
Tel.nr. mobil	Tel.nr. bostad	E-postadress
Eventuell relation till huvudmannen		
Ort	Datum	
Namnteckning		

Samtycke

Jag samtycker till att ovanstående person förordnas som god man förvaltare för mig

Ort

Datum

Namnteckning

Namnförtydligande

_____

Samtycke avseende föreslagen god man/förvaltare

jag samtycker jag samtycker inte

till att föreslagen person förordnas som god man förvaltare för

Namn	Personnummer
------	--------------

Namn

Relation till huvudmannen

Namnsteckning _____

jag samtycker jag samtycker inte

till att föreslagen person förordnas som god man förvaltare för

Namn	Personnummer
------	--------------

Namn

Relation till huvudmannen

Namnsteckning _____

jag samtycker jag samtycker inte

till att föreslagen person förordnas som god man förvaltare för

Namn	Personnummer
------	--------------

Namn

Relation till huvudmannen

Namnsteckning _____

jag samtycker jag samtycker inte

till att föreslagen person förordnas som god man förvaltare för

Namn	Personnummer
------	--------------

Namn

Relation till huvudmannen

Namnsteckning _____

jag samtycker jag samtycker inte

till att föreslagen person förordnas som god man förvaltare för

Namn	Personnummer
------	--------------

Namn Relation till huvudmannen

Namnsteckning _____

jag samtycker jag samtycker inte

till att föreslagen person förordnas som god man förvaltare för

Namn	Personnummer
------	--------------

Namn Relation till huvudmannen

Namnsteckning _____

jag samtycker jag samtycker inte

till att föreslagen person förordnas som god man förvaltare för

Namn	Personnummer
------	--------------

Namn Relation till huvudmannen

Namnsteckning _____

jag samtycker jag samtycker inte

till att föreslagen person förordnas som god man förvaltare för

Namn	Personnummer
------	--------------

Namn Relation till huvudmannen

Namnsteckning _____

Dataskyddsförordningen

Information till dig som lämnar personuppgifter på blanketten enligt dataskyddsförordningen (GDPR) artikel 13.

Vänersborgs kommun behöver spara och behandla de personuppgifter om dig, som anges på blanketten. Syftet med behandling är att kunna uppfylla skyldigheter som föreligger enligt lag eller andra författningar. Den rättsliga grunden för att behandla dina personuppgifter är myndighetsutövning och allmänt intresse. Dina personuppgifter kommer att sparas enligt gallringsreglerna i överförmyndarnämndens dokumenthanteringsplan.

De personuppgifter Vänersborgs kommun behandlar om dig, med anledning av att du lämnat personuppgifterna på blanketten, kommer endast att delas med tredje part under förutsättningar att vi är skyldiga att göra det enligt lag.

Personuppgiftsansvarig är överförmyndarnämnden. När vi hanterar dina personuppgifter har du olika rättigheter, exempelvis rättigheter som rätt till insyn och registerutdrag och rätt till ändring. Vissa av rättigheterna är beroende av vilken rättslig grund som behandlingen av personuppgifterna vilar på. Detta innebär att vissa rättigheter bara kan göras gällande under vissa förutsättningar.

För mer information om hur Vänersborgs kommun hanterar dina personuppgifter, se <https://www.vanersborg.se/kommun--politik/sa-hanterar-vi-dina-personuppgifter.html>.

Kontaktuppgifter till Vänersborgs kommuns dataskyddsombud hittar du via länken ovan.

Om du har klagomål på vår behandling av dina personuppgifter har du rätt att inge klagomål till tillsynsmyndigheten Datainspektionen.